

Päivämäärä

27.4.2026

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä annetun lain muuttamisesta

Lausunto

1 Lausunnon antajasta

Finavia Oyj on valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, joka vastaa Suomen lentoasemainfrastruktuurista sekä ilmailun turvallisuuden ja saavutettavuuden kannalta kriittisistä rakennuksista ja teknisistä järjestelmistä. Finavia ylläpitää 20 lentoasemaa eri puolilla Suomea. Rakennuskanta koostuu pääosin suurista, ympärivuorokautisessa käytössä olevista muista kuin asuinrakennuksista, joiden suunnittelua, käyttöä ja energiaratkaisuja ohjaavat ilmailun turvallisuus-, varautumis- ja toimintavarmuusvaatimukset.

Finavia on sitoutunut hiilineutraaliin lentoasematoimintaan ja on jo toteuttanut merkittäviä energiatehokkuus- ja uusiutuvan energian investointeja osana laajempaa energia- ja ilmastotyötä.

2 Sähköajoneuvojen latauspisteet ja latauspistevalmiudet

Finavia pitää erittäin tärkeänä ja oikeansuuntaisena ratkaisuna sitä, että olemassa olevia muita kuin asuinrakennuksia koskeva latauspiste- tai putkitusvelvoite rajataan koskemaan vain rakennuksessa olevia pysäköintipaikkoja. Tämä muutos purkaa aikaisemman kansallisen lisävaatimuksen, jonka perusteella veloitteita on ulotettu myös kiinteistötason pysäköintialueisiin ja erillisiin pysäköintirakenteisiin.

Lentoasemilla pysäköintiratkaisut ovat usein laajoja ja toiminnallisesti eriytyneitä. Rakennuksen sisäisten pysäköintipaikkojen rajaaminen veloitteen piiriin on välttämätöntä hukkainvestointien välttämiseksi ja sääntelyn kohtuullisuuden varmistamiseksi.

3 Polkupyörien pysäköintipaikat

Polkupyöräpysäköintiä koskevat uudet lakisääteiset vaatimukset ovat merkittävä muutos. Finavia korostaa, että lentoasemien käyttäjien kulkutapajakauma vaihtelee olennaisesti lentoaseman sijainnin, koon ja roolin mukaan. Suurilla kaupunkilentoasemilla henkilöstön

Päivämäärä

27.4.2026

osalta pyöräily voi olla merkittävä kulkutapa, kun taas matkustajien ja alueellisten lentoasemien osalta polkupyörä ei tyypillisesti ole ensisijainen saapumistapa.

Finavia pitää hyvänä, että esityksessä hyödynnetään direktiivin mahdollistamaa poikkeusta rakennuksille, joihin ei tyypillisesti mennä pyörällä. Tätä poikkeusta tulee kuitenkin tulkita laajasti, ei suppeasti. Arvioinnin tulee perustua rakennuksen tyypilliseen käyttöön ja todelliseen kulkutapajakaumaan, ei yksittäisiin poikkeuksellisiin mahdollisuuksiin saapua pyörällä.

Finavia katsoo, että polkupyöräpysäköinnin mitoituksen tulee jatkossakin perustua ensisijaisesti paikalliseen suunnitteluun ja lentoaseman toiminnalliseen kokonaisarvioon.

4 Rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmät

Esityksessä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmiä koskeva velvoite laajenee koskemaan yhä useampia rakennuksia nimellistehorajan laskiessa 290 kilowatista 70 kilowattiin. On tärkeää, että automaatiovelvoitteiden osalta säilyy mahdollisuus täyttää vaatimukset useamman järjestelmän muodostamana kokonaisuutena, mikä vastaa lentoasemien kaltaisten kohteiden nykyisiä järjestelmäarkkitehtuureja. Yksittäisen järjestelmän pakollinen uusiminen ei välttämättä tuota lisähyötyä suhteessa kustannuksiin tai toiminnallisiin riskeihin.

5 Automaattiset valaistuksen säätölaitteet

Esityksessä ehdotetaan uusia vaatimuksia valaistuksen automaattiselle ohjaukselle muissa kuin asuinrakennuksissa. Finavia korostaa, että kriittisen infrastruktuurin kohteissa valaistus on keskeinen turvallisuus- ja toimintavarmuustekijä, ja valaistuksen ohjausta koskevien ratkaisujen tulee ensisijaisesti tukea häiriötöntä ja turvallista toimintaa. Valaistuksen automaattista ohjausta koskevien vaatimusten täyttämässä on olennaista huomioida toiminnallinen toteutettavuus osana velvoitteiden soveltamista. Kriittisessä infrastruktuurissa toiminnan asettamat välttämättömät turvallisuus- ja toimintavarmuusvaatimukset tulee voida ottaa huomioon vaatimusten täyttämässä.

6 Valvonta, poikkeaminen ja hallinnollinen taakka

Finavia pitää perusteltuna, että poikkeaminen velvoitteista teknisten, taloudellisten tai toiminnallisten syiden perusteella voidaan toteuttaa ilman ennakkolupamenettelyä siten, että riittävät selvitykset ovat rakennuksen omistajalla valmiina ja esitettävissä valvovan viranomaisen pyynnöstä. Tämä menettely tukee hallinnollisen taakan minimointia ja ennakoitavaa sääntelyn soveltamista.

Päivämäärä

27.4.2026

Erityisesti lentoasemakaltaisissa laajoissa ja turvallisuuskriittisissä kohteissa veloitteiden tapauskohtainen arviointi on välttämätöntä.